

NAVOIY VA FUZULIY

ÖZBƏKİSTANDAKI HEYDƏR ƏLİYEV ADINA
AZƏRBAYCAN MƏDƏNİYYƏT MƏRKƏZİ

Ikki buyuk siymo, shoir va mutafakkir
Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy ijodiga bag'ishlangan,
Muhammad Fuzuliy tavalludining
530 yilligi munosabati bilan o'tkazilayotgan

***"Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy:
O'zbek-Ozarbayjon adabiy aloqalari
rivoji masalalari"***

mavzusida

ULUSLARARO KONFERANS

dasturi

2024-yil 29-may

Hurmatli _____!

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'zbek adabiyoti tarixi kafedrası hamda Fuzuliy nomidagi ilmiy tadqiqot markazi Sizni 2024-yil 29-may kuni **“Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy: O'zbek-Ozarbayjon adabiy aloqalari rivoji masalalari”** mavzusida uluslararo konferansiga taklif etadi.

Manzil: *Toshkent shahri, Yusuf Xos
Hojib ko'chasi, 103-uy, 212-xona*

“Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy: O‘zbek-Ozarbayjon adabiy aloqalari rivoji masalalari”

10:30-11.00

KONFERANSNING OCHILISH MAROSIMI VA TABRIKLAR

Shuhrat SIROJIDDINOV	• Alisher Navoiy nomidagi ToshDO‘TAU rektori, akademik
Nodir ALIMIRZOYEV	• Haydar Aliyev nomidagi Ozarbayjon madaniyat markazi direktor o‘rinbosari
Sirojiddin SAYYID	• O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi, senator
Nozliya NORMURODOVA	• Alisher Navoiy nomidagi ToshDO‘TAU prorektori, filologiya fanlari doktori, professor
Almaz ÜLVİ BİNNATOVA	• AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Azərbaycan-Türkmənistan-Özbəkistan ədəbi əlaqələri şöbəsinin müdiri
Mehman HASANLI	• Azərbaycan Elmlər Akademiyası Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktor müavini, filologiya üzrə fəlsəfə dokтору
Xuraman MURODOVA	• Ozarbayjon va Turkiya Yozuvchilar uyushmasi a‘zosi, O‘zbekiston Respublikasi FA Xalqaro adabiyot, san‘at, madaniyat va ijtimoiy fanlar akademiyasi akademigi
Ataəmi MİRZƏYEV	• AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Füzulişünaslıq sektorunun müdiri
Ilyos ARABOV	• O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan artist, “Nihol” mukofoti sovrindori

MA‘RUZALAR. 11:00-12:30

Teymur KERİMLİ	• <i>Qəlb Şairinin Poetik Möcüzəsi</i> AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, filologiya elmləri dokтору, akademik
Nurboy JABBOROV	• <i>Alisher Navoiy va Fuzuliy g‘azaliyotida irfoniy-estetik talqin uyg‘unligi</i> Alisher Navoiy nomidagi ToshDO‘TAU professori, filologiya fanlari doktori
Kemal YAVUZ ATAMAN	• <i>Nevâyî'nin ve Fuzûlî'nin hz. Peygamber (s.a.v.)'e muhabbeti üzerine düşünceler</i> Türkiye, Sosial Siyaset Doktoru
Boqijon TO‘XLIYEV	• <i>Qadimiyat obidalari va Fuzuliy</i> ToshDSHU professori, filologiya fanlari doktori
Karimulla MAMMAD-ZODA	• <i>O‘zbekistonda Mahammad Fuzuliy asarlarining nashri tarixi</i> Haydar Aliyev nomidagi Ozarbayjon madaniyat markazi inspektori
Sabuhi GAHRAMANOV	• <i>Ozarbayjonda Mahammad Fuzuliy asarlarining nashri masalalari</i> Azərbaycan Elmlər Akademiyası “Elm” nəşriyyatının direktoru, filologiya üzrə fəlsəfə dokтору

13:00-14:00

TUSHLIK

14.00-17.00
SHO'BA YIG'ILISHLARI

**I SHO'BA. ALISHER NAVOIY VA MUHAMMAD FUZULIY IJODIY
MEROSINI O'RGANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI**

Moderatorlar: prof. Nurboy Jabborov, Dr. Ataəmi Mirzəyev.

- Prof. Dr. Almaz ÜLVİ BİNNATOVA.** Məhəmməd Füzuli və Özbək ədəbiyyati
- Ataəmi MİRZƏYEV.** Məhəmməd Füzuli yaradıcılığından görünən Əlişir Nəvai
- Bahodir KARIMOV.** Jadid munaqqidi Vadud Mahmudning "Fuzuliy Bag'dodiy"
maqolasiga doir
- Mehman HASANLÍ.** Məhəmməd Füzuli va Əlişir Nəvai Azərbaycan
ədəbiyyatşünaslığında
- Usman KABİLOV, Holyigit HOLMURODOV.** Muhammed Fazuli'nin bir
Gazelinde Aşk ve İrfon Meselesinin Yorumlanması
- Karimulla MAMMAD-ZODA.** O'zbekistonda Muhammad Fuzuliy asarlarining
nashri tarixi
- Dilnavoz YUSUPOVA.** Uch arba'in: uch talqin (Alisher Navoiy, Muhammad
Fuzuliy va Muslihiddin Mustafafo Axtariy arba'inlari misolida)
- Şəhla MƏCİDOVA.** Məhəmməd Füzulinin "Yeddi cam" poemasında dixotomiya
- Abdulhamid QURBONOV.** Maqsad harimin qil tavof ("G'aroyib us-
sig'ar"dagi 305-g'azal tahlili)
- Leyla CƏBRAYILZADƏ.** Məhəmməd Füzuli "Duvan"ı əlyazmalarının Bakı
nüsxələri
- Tozagul MATYOQUBOVA.** Fuzuliy she'riyatining ayrim o'ziga xosliklari
- Komiljon HAMROYEV.** Fuzuliy hikoyatlari
- Zarif QUVONOV.** Fuzuliy ijodi İbrohim Haqqul talqinida
- Yulduz ZIYAYEVA.** Fuzuliy "Layli va Majnun"ida raqib obrazi
- Olmos XURRAMOV.** Fuzuliy g'azallarida tashbih san'ati
- Sharifa USMONOVA.** Alisher Navoiy biografiyasiga doir manbalar va badiiy
obraz talqini
- Rayhon SAIDOVA.** Fuzuliy ijodida she'r va shoirlik haqidagi qarashlar talqini
- Elnura QURBONOVA.** "Man oshiqam, hamisha so'zim oshiqonadur..."
- Sarvinoz RASULOVA, Madina BOLLIYEVA.** Navoiy va Fuzuliy asarlarini
darslarda tahlil qilish
- Gülçin BABAYEVA.** Məhəmməd Füzulinin qəsidələri
- Abdumalik QURBONOV.** Navoiy va Fuzuliy: Turkiya olimlari nigohida
- Akrom MALIKOV.** "Xazoyin ul-maoniy" deb qayd qilingan ayrim qo'lyozmalar
haqida

II SHO'BA. ALISHER NAVOIY VA MUHAMMAD FUZULIY IJODINING JAHON VA TURKIY XALQLAR ADABIYOTI RIVOJIDA TUTGAN O'RNI

Moderatorlar: Prof. Dr. Gulbahor Ashurova, Dr. Əlimuxtar Muxtarov.

Yashar QOSIM. Milliy badiiy-estetik tafakkur rivoji va navoiyshunoslik

Uzoq JO'RAQULOV. Fuzuliy va jahon adabiyoti

Əlimuxtar MUXTAROV. Nizami Gəncəvi və özbək ədəbiyyati

Karomat MULLAXO'JAYEVA. Fuzuliyning "Rind va zohid" asari haqida

Ergash OCHILOV. Fuzuliy ijodida irfoniy istiloh va timsollar talqini

Шарифчон ТОҶИБОЕВ. Мазмунҳои мушобеҳ дар девони ғазалиёти форсии Фонӣ ва Фузулӣ

Gulbahor ASHUROVA. Fuzuliyning "Arba'in" asari haqida

Zəhra ALLAHVERDIYEVA. Məhəmməd Füzuli yaradıcılığı və ilkin türk ədəbi qaynaqları

Orzigul HAMROYEVA. "So'z"ning badiiy talqini

Gülçin BABAYEVA. Füzulinin fars divanında qəsidələr

Dilorom ADILOVA. Fuzuliy va Boburning axloqiy-ta'limiy qarashlari

Ozoda TOJIBOYEVA, Husamuddin TUYG'UN. Alisher Navoiy an'analari Muhammad Olim Labib ijodida

Zulayxo RAHMONOVA. Fuzuliyning "Sihat va Maraz" asari xususida

Fayzulla ISKANDAROV. Navoiy va Fuzuliy ijodida na'tlar

Jumagul SUVONOVA. "Arba'in"lar ma'nosi – odob ilmin ziyosi

Nargiza BOYMURATOVA. Turkiy she'riyatda tasavvufiy ma'no va timsollar

Mirjalol SODIQOV. Mahmud As'ad Jo'shonning "Tasavvuf va nafs tarbiyasi" asarining tarkibiy tuzilishi

III SHO'BA. ALISHER NAVOIY VA MUHAMMAD FUZULIY: ABABIY TA'SIR VA IJODIY IZDOSHLIK MASALALARI

Moderatorlar: Prof. Dr. Iqboloy Adizova, Dr. Yulduz Abdulhakimova.

Iqboloy ADIZOVA. Fuzuliyning Sharq turkchasiga ta'siri

Ataəmi MİRZƏYEV. Məhəmməd Füzuli yaradıcılığından görünən Əlişir Nəvai

Islamjon YAKUBOV. O'zbek-ozarbayjon adabiy-madaniy aloqaları: an'ana va o'ziga xoslik

Faridaxon KARIMOVA. Fuzuliy ijodida debochanavislik an'analari

Shahlo HOJIYEVA. Cho'lponning "Fuzuliy pichinglari" maqolasiga doir mulohazalar

Ilyos ISMOILOV, Shahnoza XUDAYBERDIYEVA. Alisher Navoiy ijodi va ijodiy ta'sir masalalari xususida

Barno ISOQOVA. Navoiy va Fuzuliy she'riyatidagi mushtaraklik

Sohiba UMAROVA. Fuzuliy ijodi Xorazm shahzoda shoirlari nigohida

Furqat TO'XTAMURODOV. Fuzuliy va Muhsiniy she'riyatida mushtaraklik

Yulduz ABDULHAKIMOVA. Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy: “Layli va Majnun” dostonlarida badiiy san’atlarning o’rni
Maqsuda JAMMATOVA. “Layli va Majnun”ga yangicha ruh bag’ishlagan Fuzuliy
Diyora ABDUJALILOVA. “Hayrat ul-abror” hamda “Gulshan ul-anvor” dostonlarida odob-axloqqa doir maqolat va hikoyatlar qiyosi
Zilola TO’XTASINOVA. “G’aroyib us-sig’ar” devonidagi musajja va tashtir san’atlari qo’llangan g’azallar xususida

IV SHO’BA. O’ZBEK-OZARBAYJON ADABIY ALOQALARINING TAKOMIL BOSQICHLARI

Moderatorlar: Prof. Dr. Nusratullo Jumaxo’ja, Dr. Tamilla Məhərrəmzadə.

Nusratullo JUMAXO’JA. Fuzuliy g’azaliga Uvaysiy muxammasining badiiyati
Lalə ƏLIZADƏ. Məhəmməd Füzuli və özbək ədəbiyyati Xasanxoja Mahammadxojayevin tədqiqatlarinda
Baxtiyor FAYZULLOYEV. Fuzuliyning o’zbek adabiyotidagi izdoshlari
Nurmurod CHINNIQULOV. Navoiy asarlarining tili
Shoira AXMEDOVA. O’zbek va ozar farzandi Maqsud Shayxzoda obrazi talqini
Shermuhammad AMONOV. Fuzuliy va Tabibiy
Tamilla MƏHƏRRƏMZADƏ. Məmmədağa Sultanovun “Benqal meşəsinin sirri” pyesi azərbaycan-hind ədəbi əlaqələrinin nümunəsi kimi
Gulchehra BOLTAYEVA. Ogahiy va Fuzuliy ijodida adabiy mushtaraklik
Saboxon JO’RABOYEVA. Fuzuliy va Shavqiy ijodida ishq talqini
Shamsiya ATOYEVA. “Majolis un-nafois” va “Hasht behisht” tazkiralarning mazmun-mundariyasi
Təhminə BƏDƏLOVA, Suat ÖZER. Nəvai və Füzulinin “İylemen” və “Eylərəm” rədifli qəzəllərinin ortaq leksika və semantikasi
O’lmasbek XO’JAYEV. Alisher Navoiyning “Saddi Iskandariy” dostonida kommunikativ xususiyatlar talqini
Elbek RO’ZIYEV. Fuzuliy ijodiga munosabat: an’ana va izdoshlik
Feada M. SAMADBEK. Alisher Navoiy asarlarida ayrim grammatika belgilari
Charos KUVONDIKOVA. Furqatning Alisher Navoiyga munosabati
Nurali MURODILLAYEV. Navoiy ijodi va zamonaviy o’zbek she’riyatida ma’no uyg’unligi